

УДК 657.22:657.6:658.15

Т. О. Меліхова,

д. е. н., професор, завідувач кафедри обліку, аналізу, оподаткування та контролю,
Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю.М. Потебні ЗНУ, м. Запоріжжя
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9934-8722>

Ю. В. Подмешальська,

к. е. н., доцент, доцент кафедри обліку, аналізу, оподаткування та контролю,
Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю.М. Потебні ЗНУ, м. Запоріжжя
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9856-9291>

Є. М. Нікішин,

магістрант кафедри обліку, аналізу, оподаткування та контролю,
Інженерний навчально-науковий інститут ім. Ю.М. Потебні ЗНУ, м. Запоріжжя
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-8572-3810>

DOI: 10.32702/2306-6792.2026.2.82

УДОСКОНАЛЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ КАСОВИХ ОПЕРАЦІЙ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО АНАЛІЗУ ТА СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА НП(С)БО З МЕТОЮ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ

T. Melikhova,

Doctor of Economic Sciences, Professor, Head of the Department of Accounting, Analysis, Taxation and Audit,
Engineering Educational and Scientific Institute im. YU.M. Potebni of Zaporizhzhya National University, Zaporizhzhya
Yu. Podmeshalska,

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Accounting, Analysis,
Taxation and Audit, Engineering Educational and Scientific Institute named
im. YU.M. Potebni of Zaporizhzhya National University, Zaporizhzhya

Ye. Nikishyn,

Master's student, Engineering Educational and Scientific Institute
named im. YU.M. Potebni of Zaporizhzhya National University, Zaporizhzhya

IMPROVEMENT OF ACCOUNTING AND CONTROL OF CASH TRANSACTIONS FOR STRATEGIC ANALYSIS AND PREPARATION OF FINANCIAL STATEMENTS FOR NP(S)BO IN ORDER TO MAKE MANAGEMENT DECISIONS

В умовах зростання ризиків фінансових зловживань, цифровізації розрахунків та посилення регуляторних вимог питання організації контролю за рухом готівки в національній валюті набуває особливої значущості. Готівкові кошти є найбільш ліквідним та одночасно найбільш уразливим активом підприємства, що потребує постійного моніторингу, ефективних внутрішніх процедур контролю та належної системи документального забезпечення.

Порушення касової дисципліни, а саме несвоєчасне оприбуткування готівки, перевищення ліміту каси, нецільове використання підзвітних коштів, відсутність підтвердних документів, створюють загрозу викривлення фінансової звітності, зниження довіри інвесторів і контрагентів, збільшення ймовірності штрафних санкцій. Це обумовлює необхідність розробки методичного інструментарію обліку та контролю касових операцій.

Метою статті є обґрунтування підходів до удосконалення методики обліку та внутрішнього контролю касових операцій для проведення стратегічного аналізу та складання фінансової звітності за НП(С)БО з метою прийняття управлінських рішень.

Удосконалення методики бухгалтерського обліку касових операцій на підприємстві є передумовою підвищення точності відображення руху готівкових коштів та зміцнення фінансової дисципліни. Проведений аналіз засвідчив, що ефективність облікових процедур значною мірою визначається рівнем деталізації аналітичного обліку, своєчасністю реєстрації первинних документів та правильністю кореспонденції рахунків. Недостатня регламентація внутрішніх облікових процедур, а також відсутність системного моніторингу за дотриманням встановленого ліміту каси можуть призводити до викривлення облікової інформації та формування недостовірних показників фінансової звітності. У зв'язку з цим обґрунтовано є необхідність впровадження автоматизованих засобів контролю за залишками готівки, стандартизації алгоритмів документального оформлення операцій та посилення внутрішніх процедур верифікації первинних даних.

Удосконалення контролю полягає у запровадженні тестів внутрішнього контролю, плану, програми, робочих документів. Це дозволяє створити комплексну, доказову та системно орієнтовану модель контролю касових операцій, сприяє підвищенню прозорості фінансових процесів, зниженню ризиків зловживань і помилок, забезпечує дотримання законодавства та оптимізує обліково-контрольну діяльність підприємства.

In the context of increasing risks of financial abuse, digitalization of payments and tightening of regulatory requirements, the issue of organizing control over the movement of cash in the national currency is of particular importance. Cash is the most liquid and at the same time the most vulnerable asset of an enterprise, which requires constant monitoring, effective internal control procedures and an appropriate system of documentary support.

Violations of cash discipline, namely untimely posting of cash, exceeding the cash limit, improper use of accountable funds, lack of supporting documents, create a threat of distortion of financial reporting, reducing the trust of investors and counterparties, and increasing the likelihood of penalties. This necessitates the development of methodological tools for accounting and control of cash transactions.

The purpose of the article is to substantiate the approaches to improving the methodology of accounting and internal control of cash operations for strategic analysis and preparation of financial statements for NP(S)BO for the purpose of making management decisions.

Improving the accounting methodology for cash transactions at the enterprise is a prerequisite for increasing the accuracy of cash flow and strengthening financial discipline. The analysis showed that the effectiveness of accounting procedures is largely determined by the level of detail of analytical accounting, the timeliness of registration of primary documents and the correctness of account correspondence. Insufficient regulation of internal accounting procedures, as well as the lack of systematic monitoring of compliance with the established cash limit, can lead to distortion of accounting information and the formation of unreliable financial reporting indicators. In this regard, the need to introduce automated means of control over cash balances, standardization of algorithms for documenting transactions and strengthening internal procedures for verifying primary data is justified.

Improving control consists in introducing internal control tests, plans, programs, and working documents. This allows you to create a comprehensive, evidence-based and system-oriented model of cash transaction control, helps increase the transparency of financial processes, reduces the risks of abuse and errors, ensures compliance with legislation, and optimizes the accounting and control activities of the enterprise.

Ключові слова: удосконалення, бухгалтерський облік, контроль, касові операції, готівка, стратегічний аналіз, фінансова звітність, НП(С)БО, управлінські рішення.

Key words: improvement, accounting, control, cash operations, cash, strategic analysis, financial reporting, NP(S)BO, management decisions.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

В умовах зростання ризиків фінансових зловживань, цифровізації розрахунків та посилення регуляторних вимог питання організації контролю за рухом готівки в національній валюті набуває особливої значущості. Готівкові кошти є найбільш ліквідним та одночасно

найбільш уразливим активом підприємства, що потребує постійного моніторингу, ефективних внутрішніх процедур контролю та належної системи документального забезпечення.

Порушення касової дисципліни, а саме несвоєчасне оприбуткування готівки, перевищення ліміту каси, нецільове використання підзвітних коштів, відсутність підтвердних документів, створюють загрозу викривлення фінансової звітності, зниження довіри інвесторів і

контрагентів, збільшення ймовірності штрафних санкцій. Це обумовлює необхідність розробки методичного інструментарію обліку та контролю касових операцій.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблематика обліку та контролю касових операцій займає важливе місце у працях вітчизняних і зарубіжних науковців. Значний внесок у розвиток теоретичних і методичних аспектів обліку та контролю касових операцій зробили такі науковці, як Бутинець Ф.Ф., Давидов Г.М., Кулаковська А.П., Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Піча Ю.В., Сахарцева І.І., Усач Б.Ф.. У своїх працях автори розглядають питання обліку та контролю грошових коштів. Аналіз наукових джерел засвідчує, що методологічні питання удосконалення обліку та контролю касових операцій для проведення стратегічного аналізу та складання фінансової звітності за НП(С)БО з метою прийняття управлінських рішень висвітлені недостатньо та потребують додаткового дослідження.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою статті є обґрунтування підходів до удосконалення методики обліку та внутрішнього контролю касових операцій для проведення стратегічного аналізу та складання фінансової звітності за НП(С)БО з метою прийняття управлінських рішень.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Відсутність встановлених форм обумовлює необхідність розроблення методичного інструментарію для обліку касових операцій на основі аналітичних відомостей АВ-КО-1 — АВ-КО-5.

Аналітична відомість АВ-КО-1 "Контроль своєчасності оприбуткування готівки" наведено у таблиці 1.

Призначення аналітичної відомості АВ-КО-1 полягає у забезпеченні контролю за дотриманням строків оприбуткування готівки, виявляє порушення касової дисципліни.

Аналітична відомість АВ-КО-2 "Оцінка дотримання ліміту каси" наведено у таблиці 2.

Призначення аналітичної відомості АВ-КО-2 полягає в тому, що вона дозволяє щоденно контролювати залишок готівки та мінімізувати ризики порушення Положення НБУ № 148.

Аналітична відомість АВ-КО-3 "Перевірка цільового використання готівки, виданої під звіт" наведено у таблиці 3.

Призначення аналітичної відомості АВ-КО-3 полягає в тому, що вона контролює законність та документальне підтвердження використання готівки підзвітними особами.

Аналітична відомість АВ-КО-4 "Зіставлення касових операцій із банківськими документами" наведено у таблиці 4.

Таблиця 1. Аналітична відомість АВ-КО-1 "Контроль своєчасності оприбуткування готівки"

№	Дата операції	Сума за Звітом касира	Дата фактичного оприбуткування	Відхилення (дні)	Причина відхилення	Відповідальний

Джерело: удосконалено авторами.

Таблиця 2. Аналітична відомість АВ-КО-2 "Оцінка дотримання ліміту каси"

№	Дата	Фактичний залишок готівки, грн	Встановлений ліміт каси, грн	Перевищення (+/-)	Кількість днів перевищення	Причина порушення

Джерело: удосконалено авторами.

**Таблиця 3. Аналітична відомість АВ-КО-3 "Перевірка цільового використання готівки,
виданої під звіт"**

№	П.І.Б. підзвітної особи	Дата видачі	Сума, грн	Дата звіту	Підтвердні документи надано (так/ні)	Сума підтверджена	Сума непідтверджена

Джерело: удосконалено авторами.

**Таблиця 4. Аналітична відомість АВ-КО-4 "Зіставлення касових операцій із банківськими
документами"**

№	Дата	Операція	Сума за касою	Сума за випискою банку	Відхилення	Причини розбіжностей	Коментар бухгалтера

Джерело: удосконалено авторами.

Таблиця 5. Аналітична відомість АВ-КО-5 "Оцінка ефективності внутрішнього контролю касових операцій"

№	Елемент контролю	Перевірочна процедура	Результат (відповідає/не відповідає)	Рівень ризику (низький/середній/високий)	Виявлені порушення	Рекомендації

Джерело: удосконалено авторами.

Призначення аналітичної відомості АВ-КО-4 полягає в тому, що вона забезпечує узгодження руху готівки та безготівкових операцій, підвищує достовірність облікових даних.

Аналітична відомість АВ-КО-5 "Оцінка ефективності внутрішнього контролю касових операцій" наведено у таблиці 5.

Призначення аналітичної відомості АВ-КО-5 полягає в тому, що вона дозволяє системно оцінити дієвість контрольних процедур — ведення касової книги, оформлення ордерів, дотримання строків, наявність підписів, порядок інвентаризації.

Метою контролю касових операцій є незалежна оцінка достовірності, законності, повноти та своєчасності відображення операцій з руху готівки у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності, а також визначення ефективності системи внутрішнього контролю за здійсненням касових операцій з метою мінімізації ризиків зловживань, порушень касової дисципліни та втрати фінансових ресурсів підприємства.

Завдання контролю касових операцій

1. Перевірити дотримання нормативно-правових вимог щодо ведення касових операцій, зокрема правил оформлення прибуткових і видаткових касових ордерів, ведення касової книги, дотримання ліміту каси, строків подання авансових звітів.

2. Оцінити повноту та своєчасність оприбуткування готівки, визначити наявність необґрунтованих затримок, несанкціонованих вилучень або зниження фактичних залишків готівкових коштів.

3. Перевірити правильність документального оформлення касових операцій, у тому числі відповідність первинних документів вимогам законодавства, наявність підписів, реквізитів, правильність нумерації та реєстрації документів.

4. Здійснити зіставлення даних касової книги з бухгалтерськими регістрами та банківсь-

Таблиця 6. Тест внутрішнього контролю касових операцій

№	Питання тесту внутрішнього контролю	Відповідь (Так/Ні)	Коментар аудитора
1	2	3	4
1	Чи призначено матеріально відповідальну особу (касира) наказом керівника?		
2	Чи укладено з касиром договір про повну матеріальну відповідальність?		
3	Чи обмежений доступ до каси та ключів сторонніх осіб?		
4	Чи забезпечується щоденне ведення касової книги без пропусків?		
5	Чи пронумеровані та прошнуровані аркуші касової книги?		
6	Чи здійснюється реєстрація всіх прибуткових та видаткових касових ордерів у журналі?		
7	Чи перевіряються ПКО і ВКО на наявність усіх обов'язкових реквізитів (сума, дата, підпис, підстава)?		
8	Чи проводиться звірка фактичного залишку готівки з даними касової книги не рідше одного разу на місяць?		
9	Чи забезпечує підприємство дотримання ліміту каси?		
10	Чи ведеться контроль за строками подання авансових звітів підзвітними особами?		
11	Чи узгоджуються дані касової книги з рахунком 30 «Каса» в обліковій системі?		
12	Чи перевіряє бухгалтер правильність оформлення документів перед їх проведенням?		
13	Чи контролюється цільове використання готівки, виданої під звіт?		
14	Чи існує внутрішня процедура затвердження операцій з великими сумами готівки?		
15	Чи проводиться інвентаризація каси у встановлені строки або за рішенням керівництва?		

Джерело: удосконалено авторами.

кими документами, встановити можливі розбіжності та їх причини.

5. Оцінити стан аналітичного та синтетичного обліку готівки, визначити правильність кореспонденції рахунків та відповідність облікових процедур обліковій політиці підприємства.

6. Провести оцінку системи внутрішнього контролю касових операцій, визначити рівень ризику зловживань, помилок, фальсифікацій та сформулювати пропозиції щодо його зниження.

7. Встановити наявність порушень касової дисципліни, зокрема перевищення встановленого ліміту каси, неправильне або несвоєчасне оформлення операцій, нецільове використання готівки та інші відхилення.

8. Надати рекомендації щодо удосконалення обліку та контролю касових операцій, спрямовані на підвищення прозорості, надійності та економічної безпеки підприємства.

Таблиця 7. План контролю касових операцій

Етап контролю	Основні процедури	Термін виконання	Виконавець
1	2	3	4
I. Планування контролю	1. Аналіз облікової політики щодо касових операцій. 2. Оцінка ризиків та рівня суттєвості. 3. Отримання загальної інформації про організацію касової роботи та ліміт каси.	01–03 день	Контролер
II. Оцінка системи внутрішнього контролю	1. Вивчення механізмів контролю за рухом готівки. 2. Оцінка ефективності процедур оформлення касових документів. 3. Розгляд порядку видачі підзвітних сум.	03–05 день	Контролер
III. Тестування контролю та вибіркової перевірки	1. Вибіркова перевірка ПКО та ВКО. 2. Перевірка ведення касової книги та її узгодження з бухгалтерськими даними. 3. Аналіз повноти первинних документів щодо підзвітних сум.	05–10 день	Контролер
IV. Суттєві контролерські процедури	1. Зіставлення фактичного залишку готівки з лімітом каси. 2. Детальна перевірка документального оформлення операцій із великими сумами. 3. Перевірка відповідності руху готівки обліковим рахункам.	10–14 день	Контролер
V. Завершення контролю	1. Узагальнення виявлених відхилень та порушень касової дисципліни. 2. Обговорення результатів із керівництвом підприємства. 3. Формування Звіту за результатом перевірки та рекомендацій.	14–15 день	Контролер

Джерело: удосконалено авторами.

Тест внутрішнього контролю касових операцій наведено у таблиці 6.

План контролю касових операцій наведено у таблиці 7.

Програма контролю касових операцій наведено у таблиці 8.

РД-КО-1 "Оцінка системи внутрішнього контролю касових операцій" наведено у таблиці 9.

Призначення робочого документу РД-КО-1 є встановлення загального рівня надійності контролю за рухом готівки.

Таблиця 8. Програма контролю касових операцій

№	Мета процедури	Об'єкт перевірки / дії контролера	Метод	Робочий документ
1	2	3	4	5
1	Оцінити ефективність внутрішнього контролю за касовими операціями	Аналіз наявних контрольних процедур: доступ до каси, відповідальність касира, порядок затвердження документів	Опитування, спостереження, аналіз	РД-КО-1
2	Переконатися в правильності оформлення касових документів	Перевірка ПКО, ВКО, журналів реєстрації, касової книги	Перевірка документів, зіставлення	РД-КО-2
3	Перевірити відповідність даних касової книги бухгалтерському обліку	Зіставлення залишків і оборотів з рахунками 30 «Каса» та рухом готівки через банк	Порівняння, аналітичні процедури	РД-КО-3
4	Перевірити дотримання ліміту каси та касової дисципліни	Аналіз фактичних залишків, перевірка перевищень, оцінка частоти порушень	Перевірка документів, розрахунок	РД-КО-4
5	Оцінити реальність та підтвердженість підзвітних сум	Перевірка авансових звітів, підтвердних документів, строків звітування	Перевірка документів, арифметичний контроль	РД-КО-5
6	Переконатися у правильності бухгалтерського відображення касових операцій	Аналіз кореспонденції рахунків, особливо щодо операцій із великими сумами	Перерахунок, тестування	Аналітична відомість контролера
7	Забезпечити повноту та достовірність фінансової звітності щодо руху готівки	Перевірка даних приміток до фінансової звітності та Звіту про рух грошових коштів	Перевірка документів, співставлення	Підсумковий робочий документ контролера

Джерело: удосконалено авторами.

Таблиця 9. РД-КО-1 "Оцінка системи внутрішнього контролю касових операцій"

№	Елемент контролю	Контрольна процедура	Оцінка (ефективний/ частково / неефективний)	Виявлені ризики	Коментар контролера	Рекомендації

Джерело: удосконалено авторами.

Таблиця 10. РД-КО-2 "Перевірка правильності та повноти оформлення касових документів"

№	Документ (ПКО/ВКО)	Дата	Сума	Відповідність реквізітам	Наявність підписів	Порушення	Висновок контролера

Джерело: удосконалено авторами.

Таблиця 11. РД-КО-3 "Зіставлення даних касової книги з бухгалтерським обліком і банком"

№	Дата	Залишок за касовою книгою	Залишок за бухгалтерськими рахунками	Залишок за випискою банку (за операціями з інкасацією)	Відхилення	Причина	Висновок

Джерело: удосконалено авторами.

Таблиця 12. РД-КО-4 "Контроль за дотриманням ліміту каси та касової дисципліни"

№	Дата	Фактичний залишок готівки	Встановлений ліміт	Перевищення (+/-)	Частота порушень	Пояснення підприємства	Висновок контролера

Джерело: удосконалено авторами.

Таблиця 13. РД-КО-5 "Перевірка підзвітних сум та їх документального підтвердження"

№	П.І.Б. працівника	Дата видачі коштів	Сума	Дата звіту	Підтвердні документи (так/ні)	Непідтверджена сума	Виявлені порушення	Рішення контролера

Джерело: удосконалено авторами.

РД-КО-2 "Перевірка правильності та повноти оформлення касових документів" наведено у таблиці 10.

Призначення робочого документу РД-КО-2 є контроль законності та коректності первинної документації.

РД-КО-3 "Зіставлення даних касової книги з бухгалтерським обліком і банком" наведено у таблиці 11.

Призначення робочого документу РД-КО-3 є виявлення неузгодженостей між джерелами облікової інформації.

РД-КО-4 "Контроль за дотриманням ліміту каси та касової дисципліни" наведено у таблиці 12.

Призначення робочого документу РД-КО-4 є аналіз відповідності практики ведення каси нормам НБУ.

РД-КО-5 "Перевірка підзвітних сум та їх документального підтвердження" наведено у таблиці 13.

Призначення робочого документу РД-КО-5 є контроль цільового та правомірного витрачання коштів.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Удосконалення методики бухгалтерського обліку касових операцій на підприємстві є пе-

редумовою підвищення точності відображення руху готівкових коштів та зміцнення фінансової дисципліни. Проведений аналіз засвідчив, що ефективність облікових процедур значною мірою визначається рівнем деталізації аналітичного обліку, своєчасністю реєстрації первинних документів та правильністю кореспонденції рахунків. Недостатня регламентація внутрішніх облікових процедур, а також відсутність системного моніторингу за дотриманням установленого ліміту каси можуть призводити до викривлення облікової інформації та формування недостовірних показників фінансової звітності. У зв'язку з цим обґрунтованою є необхідність впровадження автоматизованих засобів контролю за залишками готівки, стандартизації алгоритмів документального оформлення операцій та посилення внутрішніх процедур верифікації первинних даних.

Удосконалення контролю полягає у запровадженні тестів внутрішнього контролю, плану, програми, робочих документів. Це дозволяє створити комплексну, доказову та системно орієнтовану модель контролю касових операцій, сприяє підвищенню прозорості фінансових процесів, зниженню ризиків зловживань і помилок, забезпечує дотримання законодавства та оптимізує обліково-контрольну діяльність підприємства.

Література:

1. Меліхова Т. О. Методичні засади проведення внутрішнього аудиту касових операцій як дієвий засіб підвищення ефективності діяльності підприємства. *Економіка та держава*. 2019. № 5. С. 9—15. DOI: 10.32702/2306-6806.-2019.5.9

2. Меліхова Т. О., Чакалова Н. С., Середенко Т. С. Удосконалення методичних засад аудиту операцій з готівкою та на рахунках у банку для підвищення ефективності управління підприємством. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 5. С. 32—41. DOI: 10.32702/2306-6814.-2019.5.32

3. Меліхова Т. О., Ярашикли Ю. С. Удосконалення методичних підходів до контролю касових операцій для підвищення ефективності діяльності підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2020. № 2. С. 17—23. DOI: 10.32702/2306-6814.2020.2.17

4. Меліхова Т. О., Верьовкіна А. С. Удосконалення методики перевірки грошових коштів у національній валюті. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 1. С. 24—29. DOI: 10.32702/2306-6814.2019.1.24

5. Меліхова Т. О., Троян О. В., Подріз Д. В. Удосконалення методики аудиту операцій на бюджетних рахунках організації. *Агросвіт*. 2019. № 1—2. С. 24—32. DOI: 10.32702/2306-6792.2019.1.24

6. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Мусійченко О. Г. Аудит. Запоріжжя: ЗНУ, 2024. 260 с.

7. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Мусійченко О. Г. Організація і методика аудиту. Запоріжжя: ЗНУ, 2024. 280 с.

8. Меліхова Т. О. Визначення витрат господарської діяльності підприємства. *Бізнес Інформ*. Харків: ХНЕУ, НДЦ індустріальних проблем розвитку НАН України, ВД "Інжек", 2013. № 3. С. 254—258.

9. Меліхова Т. О. Економічна безпека підприємства: формування, контроль, ефективність: монографія. Херсон: Видавничий дім "Гельветика", 2018. 632 с.

10. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Чакалова Н. С. Теорія і методика документування в обліку та аудиті: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти за рівнем бакалавра зі спеціальності 071 "Облік і оподаткування" за денною та заочною формою навчання, Запоріжжя: ЗНУ, 2020. 400 с.

11. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Подмешальська Ю. В., Чакалова Н. С. Теорія бухгалтерського обліку: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 071 "Облік і оподаткування" ос-

вітньо-професійної програми "Оподаткування, облік, контроль в управлінні підприємством". Запоріжжя: ЗНУ, 2022. 516 с.

12. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Кутчак Ю. М. Фінансовий облік II: навчальний посібник для здобувачів рівня вищої освіти бакалавра спеціальності 071 "Облік і оподаткування" освітньо-професійної програми "Оподаткування, облік, контроль в управлінні підприємством". Запоріжжя: ЗНУ, 2023. 368 с.

13. Меліхова Т. О., Білоконь М. Ю. Удосконалення документування обліку та контролю капітальних та поточних ремонтів основних засобів для поліпшення фінансового обліку та аудиту. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 21. С. 38—43. DOI: 10.32702/2306-6814.2023.21.38

14. Меліхова Т. О. Розробка програми аудиту ефективності використання основних засобів на підприємстві. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 20. С. 33—37.

15. Меліхова Т. О., Алексєєв І. Є. Удосконалення документування обліку та контролю виробничих запасів для підвищення якості організації бухгалтерського процесу на підприємстві. *Ефективна економіка*, 2023. № 11. URL <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/2480> DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.11.21>

16. Меліхова Т. О., Грушевий С. С. Удосконалення документування обліку та контролю собівартості готової продукції з метою підвищення якості організації обліку. *Агросвіт*. 2023. № 21. С. 64—70. DOI: 10.32702/2306-6792.2023.-21.64

17. Меліхова Т. О., Громов А. Б. Удосконалення документування обліку та контролю якості готової продукції для підвищення ефективності організації та методики проведення аудиту. *Агросвіт*. 2023. № 22. С. 27—34. DOI: 10.32702/2306-6792.2023.22.27

References:

1. Melikhova, T. (2019), "Methodical principles of internal audit of cash operations to improve the efficiency of the enterprise", *Ekonomika ta derzhava*, vol. 5, pp. 9—15. DOI: 10.32702/2306-6806.2019.5.9

2. Melikhova, T., Chakalova, N. and Seredenko, T. (2019), "Improvement of methodological principles of audit of operations with cash and cash within the bank for improvement of efficiency of business management", *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 5, pp. 32—41. DOI: 10.32702/2306-6814.2019.5.32

3. Melikhova, T. and Yarashykly, Yu. (2020), "Improvement of methodological approaches to

the control of cash operations to increase the efficiency of the enterprise", *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 2, pp. 17—23. DOI: 10.32702/2306-6814.2020.2.17

4. Melikhova, T. and Verovkina, A. (2019), "Improvement of checking method of cash assets in national currency", *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 1, pp. 24—29. DOI: 10.32702/2306-6814.2019.1.24

5. Melikhova, T., Troyan, O. and Podriz, D. (2019), "Improvement of the methodology of audit of operations on budget accounts of enterprises", *Agrosvit*, vol. 1—2, pp. 24—32. DOI: 10.32702/2306-6792.2019.1.24

6. Makarenko, A. P. Melikhova, T. O. and Musiychenko, O. G. (2024), *Audyt [Audit]*, ZNU, Zaporizhzhya, Ukraine.

7. Makarenko, A. P. Melikhova, T. O. and Musiychenko, O. G. (2024), *Orhanizatsiya i metodyka audyt [Organization and method of audit]*, ZNU, Zaporizhzhya, Ukraine.

8. Melikhova, T.O. (2013), "Determination of expenses of the economic activity of the enterprise", *Zhurnal "Biznes Inform"*, vol. 3, pp. 254—258.

9. Melikhova, T.O. (2018), *Ekonomichna bezpeka pidpryyemstva: formyrovanye, kontrol', efektyvnist' [Economic security of the enterprise: formation, control, efficiency]*, Kherson, Ukraine.

10. Makarenko, A.P., Melikhova, T. O. and Chakalova, N.S. (2020), *Teoriya i metodyka dokumentuvannya v obliku ta audyti Theory and methods of documentation in accounting and auditing [Theory and methodology of documentation in accounting and auditing]*, ZNU, Zaporizhzhya, Ukraine.

11. Makarenko, A.P., Melikhova, T. O., Podmeshalska, Y. V. and Chakalova, N.S. (2022), *Teoriya bukhgalters'koho obliku. [Theory of accounting]*, ZNU, Zaporizhzhya, Ukraine.

12. Makarenko, A. P., Melikhova, T. O. and Kutchak Yu. M. (2023), *Finansovyy oblik II [Financial accounting II]*, ZNU, Zaporizhzhya, Ukraine.

13. Melikhova, T. and Bilokon, M. (2023), "Improvement of documentation of accounting and control of capital and current repairs of fixed assets to improve financial accounting and auditing", *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 21, pp. 38—43. DOI: 10.32702/2306 6814.2023.21.38

14. Melikhova, T. (2017), "Development of a program of auditing the efficiency of use of fixed assets in the enterprise", *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 20. pp. 33—37.

15. Melikhova, T. and Aleksieiev, I. (2023), "Improvement of accounting and inventory control documentation to improve the quality of

the organization of the accounting process at the enterprise", *Efektyvna ekonomika*, [Online], vol. 11, available at: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/2480> (Accessed 28 Oct 2024).

16. Melikhova, T. and Grushevyi, S. (2023), "Improvement of accounting documentation and cost control of finished products in order to improve the quality of accounting organization", *Agrosvit*, vol. 21, pp. 64—70. DOI: 10.32702/2306-6792.2023.21.64

17. Melikhova, T. and Hromov, A. (2023), "Improvement of documentation of accounting and quality control of finished products to increase the effectiveness of the organization and audit methodology", *Agrosvit*, vol. 22, pp. 27—34. DOI: 10.32702/2306-6792.2023.22.27

Стаття надійшла до редакції 04.01.2026 р.

**ІНВЕСТИЦІЇ.
ПРАКТИКА
ТА ДОСВІД**

<https://nayka.com.ua>

ISSN 2306-6814
JF72726-6814001

Науково-практичний журнал

Виходить 24 рази на рік

Передплатний індекс: 23892

Журнал включено до переліку наукових фахових видань України (Категорія «Б») з

ЕКОНОМІЧНИХ НАУК та ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

(Наказ Міністерства освіти і науки України
№ 886 від 02.07.2020)

Спеціальності - 051, 071, 072, 073, 075, 076, 281, 292